

1984/85:60

Måndagen den 14 januari

Kl. 13.00

1 § Svar på fråga 1984/85:290 om vinstdelningsskattens betydelse vid bostadspolitiska bedömningar

Anf. 1 Bostadsminister HANS GUSTAFSSON:

Herr talman! Ingegerd Troedsson har frågat mig om jag nu är beredd att redogöra för hur vinstdelningsskatten skall vägas in vid de bostadspolitiska bedömningarna.

Frågan ställs mot bakgrund av att de allmännyttiga bostadsföretagen är undantagna från vinstdelningsskatten, medan den kan medföra kostnader för privatägda bostadsförvaltande bolag.

Ingegerd Troedsson har tidigare ställt samma fråga till mig. I svaret på frågan hänvisade jag då till bostadskommitténs arbete (Bo 1982:02). Jag framhöll vidare i debatten att mitt mål är att vi skall skapa konkurrensneutralitet mellan de allmännyttiga företagen och de privata fastighetsägarna. Vinstdelningsskatten är endast en av de faktorer som påverkar denna neutralitet.

Jag har givetvis inte ändrat uppfattning i denna fråga. De långsiktiga övervägandena om beskattningen av de olika ägarkategorierna på bostadsmarknaden bör ske i anslutning till bostadskommitténs slutbetänkande. Jag kan tillägga att det vid sidan härom sedan en tid också pågår överväganden inom regeringskansliet beträffande sådana privata bostadsföretag som har samma målsättning och betingelser i övrigt som de allmännyttiga företagen.

Anf. 2 Förste vice talman INGEGERD TROEDSSON (m):

Herr talman! Jag får tacka bostadsministern för svaret.

I motsats till alla andra fastighetsförvaltande bolag är de allmännyttiga bostadsbolagen undantagna från den 20-procentiga vinstdelningsskatt som skall finansiera löntagarfonderna. När propositionen om löntagarfonderna lades fram förra hösten anmälde att denna olika behandling skulle vägas in vid de bostadspolitiska bedömningarna. Jag har i olika sammanhang frågat regeringens företrädare hur och när detta skulle ske men inte fått något tillfredsställande svar.

Måndagen den
14 januari 1985

*Om vinstdelnings-
skattens betydelse
vid bostadspolitis-
ka bedömningar*

Uppgifter har nu kommit fram som visar att allmännyttan, om den inte hade varit undantagen, skulle ha drabbats av en vinstdelningsskatt på ungefär 500 milj. kr. år 1984. Allmännyttan skulle då ha behövt höja sina hyror med 500 milj. kr. för att få ihop till vinstdelningsskatten. Eftersom allmännyttan slipper denna skatt och dessutom är hyresledande, betyder detta att de bostadsbolag som drabbas inte får någon möjlighet att kompensera sig för vinstdelningsskatten.

Det har också kommit fram uppgifter som visar att bostadsförvaltande bolag kan drabbas av en vinstdelningsskatt på 80 kr. per kvadratmeter för nyproducerade lägenheter vid normal belåning och vid en inflation på 8 %, som förra året. Vinstdelningsskatten är så snillrikt konstruerad att den blir högre ju högre skulderna blir och ju högre inflationen är. Ju mer ett bolag måste låna för att betala skatten, desto högre blir skatten året därpå. Vinstdelningsskatten är så att säga självsocialiserande.

Jag har i olika sammanhang nämnt AB Statsfastigheter, Stafa, som har ett hyreshusbestånd som liknar allmännyttans. Stafa har för 1984 beräknats behöva betala in flera miljoner i vinstdelningsskatt trots att det inte går med vinst.

Nu säger bostadsministern att det vid sidan av bostadskommitténs arbete pågår överväganden inom regeringskansliet beträffande sådana privata bostadsföretag som har samma målsättning och betingelser i övrigt som de allmännyttiga bostadsföretagen. Skall jag tolka det som så att bostadsministern är beredd att jämställa Stafa med allmännyttan, är svaret tillfredsställande så till vida att det skulle vara det första steg som regeringen själv skulle ta mot att avskaffa vinstdelningsskatten. För att detta inte skall få snedvridande effekter får man ju inte låta det endast gälla för Stafa och allmännyttan, utan det måste också gälla fastighetsförvaltande bolag, kommunala eller privata, i övrigt.

Som jag ser det är den enda lösningen på hela problemet att över huvud taget ta bort vinstdelningsskatten med dess för näringslivet i dess helhet djupt oroande effekter.

Anf. 3 Bostadsminister HANS GUSTAFSSON:

Herr talman! Det ankommer knappast på mig att ta någon mer omfattande principiell diskussion med Ingegerd Troedsson om vinstdelningsskatten, utan jag tänker hålla mig till den del som har anknytning till bostäder och till bostadssektorn.

Det är alldeles uppenbart att det system som man har valt för att räkna fram vinsterna, som ju bygger på ett reallt beräkningssätt, skapar vissa problem när det gäller att utge den skatt som kommer att debiteras. Det är ju inte så att de företag som kommer att drabbas av vinstdelningsskatt icke har någon vinst, utan de betalar liksom andra 20 % av den uppkomna vinsten till löntagarfonderna. Den reala metod som används för att beräkna vinsten – som eljest är så populär f. n. – skapar naturligtvis likviditetsproblem i samband med att skatten skall betalas. Detta har finansministern redan uppmärksammat i propositionen, och jag har såväl tidigare som i dag

redovisat att det är en fråga som bostadskommittén får väga in i samband med de bedömningar i övrigt som den skall göra.

När det gäller de bostadsföretag som arbetar utan enskilt vinstintresse och i detta avseende kan anses vara jämbördiga med de allmännyttiga bostadsföretagen, har jag i mitt svar redovisat att överläggningar och överväganden pågår i departementet hur man skall förfara. I den mån man vill befria dem från att betala vinstdelningsskatt, kan detta lösas på olika sätt. Det kan lösas inom skattesystemets ram eller genom att företagen förklaras som allmännyttiga. Jag är f. n. inte beredd att ta ställning till vilket alternativ som bör väljas. Enklast skulle det kanske vara att betrakta dem som allmännyttiga företag, men det får konsekvenser för företagen, utöver vinstdelningsskatten, så man måste noga överväga och fundera på hur man skall göra.

Det ligger väl i mitt svar att i fråga om företag som huvudsakligen förvaltar bostäder och som arbetar utan enskilt vinstsyfte, bör det övervägas om skatten skall bedömas på samma sätt som för de allmännyttiga företagen. Dit hör bl. a. Stafa-fastigheterna.

Anf. 4 Förste vice talman INGEGERD TROEDSSON (m):

Herr talman! Jag uppfattar detta så, att man skulle vara beredd att vidta vissa åtgärder när det gäller Stafa men att läget för övriga bostads- och fastighetsförvaltande bolag skulle vara oförändrat. Det innebär att en mycket liten del av problemen har lösts.

Om jag uppfattade bostadsministern rätt, menade han att vinstdelningsskatten endast drabbar de företag som har en real vinst. Men det skulle innebära att allmännyttan, om den hade fallit under denna regel, skulle anses kunna bära en vinstdelningsskatt på 500 milj. kr., trots att vi vet att dess situation är utomordentligt besvärlig.

Jag skulle vilja ge bostadsministern ett ord på vägen. Det är nämligen så för många av de bostadsförvaltande bolag som för 1984 kommer att drabbas fullt ut, att enda sättet att undkomma åtminstone en del av skatten är att låta bli att ta upp de ROT-lån – lån för reparation, om- och tillbyggnad – som de skulle ha möjlighet att ta upp. Om de tar upp sådana lån, får de nämligen inte dra av reparationskostnaderna direkt, och det betyder att den vinstdelningsskattegrundande inkomsten direkt skulle öka med 20 % av ROT-lånet.

Detta visar att man inom regeringen inte är riktigt medveten om vad den ena och den andra handen gör. Här vill man stimulera bostadsföretagen att ta upp ROT-lån för att hålla i gång verksamheten inom byggsektorn, men samtidigt lägger man med vinstdelningsskatten och fastighetsskatten krokben för fastighetsägarnas möjlighet att ta upp sådana lån.

Även om svaret visade att man inom regeringen i någon mån är beredd att tänka om, vore det enda svar som kunde betraktas som tillfredsställande det, att man är beredd att avskaffa vinstdelningsskatten i dess helhet.

Nr 60

Måndagen den
14 januari 1985

*Om vinstdelnings-
skattens betydelse
vid bostadspolitis-
ka bedömningar*

Måndagen den
14 januari 1985

*Om vinstdelnings-
skattens betydelse
vid bostadspolitis-
ka bedömningar*

Anf. 5 Bostadsminister HANS GUSTAFSSON:

Herr talman! Det är självklart att jag på den sista punkten inte kan tillmötesgå Ingegerd Troedsson och säga att vi är beredda att generellt avskaffa vinstdelningsskatten. Däremot har det väl av mitt svar framgått att vi överväger hur de fastighetsbolag som är jämbördiga med allmännyttan och arbetar utan enskilt vinstsyfte skall behandlas i detta sammanhang. Jag tyckte att Ingegerd Troedsson också hade uppfattat mitt svar på det sättet.

När det gäller de andra fastigheterna, dvs. fastighetsbolagen i gemen som arbetar med vinstsyfte, har jag inte sagt att vi inte skall beakta deras situation. Jag hänvisade till vad som står i propositionen och till att bostadskommittén har uppdraget att bedöma huruvida det föreligger neutralitet mellan de allmännyttiga företagen och de privata fastighetsbolagen. Jag har tidigare i en diskussion med Ingegerd Troedsson deklarerat att jag eftersträvar neutralitet mellan de olika upplåtelseformerna. Denna fråga skall som sagt bostadskommittén behandla.

Beträffande ROT-lånen är situationen den att de privata fastighetsägarna redan har sagt att de bedömer det vara mycket gynnsammare att tillämpa avskrivning av sina lån direkt i stället för att utnyttja ROT-lånen. Skulle de utnyttja ROT-lånen, händer ingenting annat än att den reala vinst som de i sammanhanget eventuellt gör räknas in i underlaget för vinstdelningsskatten.

Får jag slutligen bara säga följande till Ingegerd Troedsson: Vinstdelningsskatten får naturligtvis betydande effekter när vi har att utgå från en inflation på 8 %. Om inflationen skulle bli 3 eller 4 %, kommer denna skatt att vara av ganska ringa betydelse.

Jag vidhåller en uppgift som jag tidigare har lämnat i kammaren: Vid 4 % inflation betyder vinstdelningsskatten ungefär 1 kr. per kvadratmeter. Jag har sett att Ingegerd Troedsson, både i en debatt med Kjell-Olof Feldt och i tidningsartiklar, har missbrukat denna uppgift genom att säga att bostadsministern har påstått att effekten bara skulle bli 1 kr. per kvadratmeter. Om Ingegerd Troedsson läser min och hennes debatt, finner hon att det av protokollet alldeles tydligt framgår att jag har sagt att effekten vid en inflation på 4 % blir 1 kr. per kvadratmeter. Vid en inflation på 8 % blir situationen naturligtvis en helt annan.

Anf. 6 Förste vice talman INGEGERD TROEDSSON (m):

Herr talman! Jag får nog be bostadsministern läsa ordentligt vad jag har sagt. Jag har inte felciterat bostadsministern i det här avseendet. Det har jag varit mycket angelägen om att inte göra.

Det väsentliga, herr talman, är dock att tiden rinner undan. Många bostadsförvaltande bolag som i verkligheten inte går med vinst – de kan t. o. m. göra stora förluster – skall alltså behöva betala betydande belopp i vinstdelningsskatt. Här fordras ingen utredning för att avgöra att det i dag inte föreligger någon neutralitet.

Jag skulle vara tacksam om bostadsministern som en sista replik ville ge mig löftet att han omedelbart skall komma med ett förslag som innebär att

man åtminstone tar bort vinstdelningsskattens djupt snedvridande verkning-
ar när det gäller de bostadsförvaltande bolagen.

Nr 60

Måndagen den
14 januari 1985

Anf. 7 Bostadsminister HANS GUSTAFSSON:

Herr talman! Jag skall för Ingegerd Troedsson gärna dokumentera både vad hon har skrivit i tidningsartiklar och vad hon sade i sin debatt med finansministern. Eftersom jag har med mig protokollet från Ingegerd Troedssons debatt med finansministern kan jag kanske tillåta mig att läsa upp hennes uttalande. Det var den 16 november 1984 som Ingegerd Troedsson sade följande:

”Det är också ganska intressant att notera att så sent som i våras beräknade bostadsdepartementet att den här skatten bara skulle drabba Stafa med ungefär 1 kr. per kvadratmeter i stället för med 11 kr., som det blir i år, och att detta skulle vara marginellt. Det visar att det även för departementen är väldigt svårt att överblicka konsekvenserna av vinstdelningsskatten.”

Jag vet inte om Ingegerd Troedsson vill att jag skall ta tid i anspråk för att läsa upp vad jag sade i min tidigare debatt med henne. Jag konstaterade då bara att våra beräkningar visade att vinstdelningsskatten vid en inflation på 4 % skulle bli 1 kr. per kvadratmeter. Jag kan när det gäller Statsfastigheter, som vi har haft ett sammanträde med, dessutom tillägga att våra beräkningar gav en något högre vinstdelningsskatt för Stafa än deras egna beräkningar. Vi har inte gjort något försök att trollera bort detta, tvärtom. Jag har sagt att jag inser att vinstdelningsskatten är ett problem för de företag som vi här diskuterar och att det pågår överväganden om dem.

När det gäller frågan om företagen skall betala vinstdelningsskatt även om de går med förlust, vill jag deklarerar att de då inte skall betala vinstdelningsskatt. Men de skall betala vinstdelningsskatt om de har reala vinster – på det sätt som reala vinster definieras i propositionen om vinstdelningsskatt – över 500 000 kr.

Jag får återkomma till övriga frågor i nästa replik.

Anf. 8 Förste vice talman INGEGERD TROEDSSON (m):

Herr talman! När jag i våras ställde en fråga om vinstdelningsskattens effekter på vissa bostadsförvaltande bolag använde bostadsministern siffran 4 % och menade att verkningarna var marginella. Men det som är intressant är ju att inflationen i själva verket visade sig vara 8 % för 1984 och att effekten inte på något vis blev marginell.

Jag tror att bostadsministern skall akta sig för att säga att detta med reala vinster är någonting som i och för sig skulle motivera en skatt av det här slaget. För att än en gång återkomma till allmännyttan skulle denna, trots betydande ekonomiska svårigheter, anses ha möjlighet att betala 500 milj. kr. i realt beräknad vinstdelningsskatt. Jag vågar väl ändå tro att bostadsministern inte är beredd att vidhålla sitt yttrande på den här punkten. Den reala vinstberäkningen är en orimlighet med den utformning som den har fått.

*Om vinstdelnings-
skattens betydelse
vid bostadspolitis-
ka bedömningar*

Måndagen den
14 januari 1985

*Om vinstdelnings-
skattens betydelse
vid bostadspolitis-
ka bedömningar*

Anf. 9 Bostadsminister HANS GUSTAFSSON:

Herr talman! Nej, Ingegerd Troedsson, jag konstaterade korrekt att enligt det sätt att beräkna vinsten som anges i propositionen om vinstdelning skall företag som redovisar förlust icke betala vinstdelningsskatt. Det är de företag som har en real vinst, definierad på det sätt som anges i propositionen, som skall betala vinstdelningsskatt efter avdrag av bl. a. 500 000 kr. Därom råder inga delade meningar. Sedan kan man föra en diskussion om huruvida det här sättet att definiera real vinst är rätt eller fel, men den diskussionen har ju Ingegerd Troedsson redan fört här i kammaren, så den tänkte jag inte ta upp nu.

Vidare – om vi nu skall återvända till det som vi hade kunnat lämna bakom oss, om det inte hade givits sådan offentlighet – vill jag återge vad jag sade den 28 maj 1984. Jag sade följande: "Vi har gjort beräkningar som ger vid handen att vinstdelningsskatten vid en inflation på 4 % skulle påverka hyrorna med ungefär 1 kr. per m², vilket får sägas vara ett marginellt belopp i dessa sammanhang."

Jag sade alltså ingenting om hur stor inflationen skulle bli, om den skulle bli 4, 5 eller 6 % eller om inflationsprocenten skulle bli någon annan. Men om vi skulle få en inflation på 3 % eller på 4 % för innevarande år, då får ju vinstdelningsskatten ett helt annat utseende. Man kan väl inte, Ingegerd Troedsson – och det tror jag inte heller att Ingegerd Troedsson menar – lösa frågan med utgångspunkt i bara ett enda års inflation? Vi måste försöka hitta en lösning som i ett längre perspektiv framstår som rimlig när det gäller de bostadsföretag som är privata och inte allmännyttiga i den meningen att de arbetar utan vinst. Vi måste göra mera ingående bedömningar än sådana som utgår från ett enda år.

Om man läser SBEF:s utredning om vinstdelningsskattens inverkan på olika fastigheter – vilket jag förmodar att Ingegerd Troedsson har gjort – finner man att SBEF klart konstaterar att det inte går att göra en beräkning som är gemensam för alla fastigheter. Det visar komplexiteten i det hela.

Anf. 10 Förste vice talman INGEGERD TROEDSSON (m):

Herr talman! Nu visar bostadsministern själv att detta inte är något annat än "goddag-yxskaft". Anledningen till min fråga i våras var nämligen att jag räknade med en inflation på 8 % och visade vilka orimliga effekter vinstdelningsskatten skulle få på de bostadsförvaltande företagen. Då sade bostadsministern: Ja, men vi har gjort beräkningar som utgår från 4 %, och de visar att effekten blir marginell.

Vad som är intressant är det faktiska utfallet. Det faktiska resultatet för 1984 visar att hela denna skatt är en orimlighet och att det endast finns en långsiktigt hållbar lösning, nämligen att avskaffa den – ju tidigare, desto bättre.

Anf. 11 Bostadsminister HANS GUSTAFSSON:

Herr talman! I den debatt vi hade den 28 maj visste väl Ingegerd Troedsson lika litet som jag om vilket det slutliga underlaget för beräkning av inflationen skulle bli när det gäller den period som ligger till grund för vinstdelningsskatten. Dessa data var inte tillgängliga vid det tillfället.

Vad beträffar den här skatten i övrigt är ju avsikten med den att löntagarna skall få del av företagens vinster. Löntagarna skall i princip ha 20 % av vinsterna. När det gäller företag som allmännyttan, som arbetar utan vinstsyfte, kan det ju knappast finnas anledning att säga att de skall betala in en del av en vinst som de icke har i sin verksamhet. Det är därför det är ett problem med de företag som vi har talat om tidigare – Stafa och ytterligare något – som arbetar efter samma principer som allmännyttiga företag. Vi håller av den anledningen på med separata beräkningar för dessa företag, och vi har haft överläggningar med ägarna till dem.

Anf. 12 Förste vice talman INGEGERD TROEDSSON (m):

Herr talman! En sista replik. Debatten i maj månad visade en sak, nämligen att de beräkningar om inflationsutvecklingen som jag utgick ifrån var korrekta, medan däremot de beräkningar om inflationsutvecklingen som man från bostadsdepartementets sida utgick ifrån var helt orealistiska. Resultatet kommer att innebära att många företag drabbas av vinstdelningsskatt, trots att de går med förlust och trots att de inte har någon annan möjlighet att betala än genom att ta upp stora lån, som ytterligare kommer att öka underlaget för vinstdelningsskatt.

Jag vidhåller min uppfattning att vinstdelningsskatten är en orimlighet. Ju snabbare den tas bort, desto bättre är det. Är bostadsministern nu beredd till ett första steg i det avseendet, är det ett stort steg i rätt riktning.

Jag tackar än en gång för svaret.

Anf. 13 Bostadsminister HANS GUSTAFSSON:

Herr talman! Det var faktiskt så, om vi skall hålla oss till debatten i maj och vara korrekta, att Ingegerd Troedsson inte sade att inflationen skulle bli 8 %, utan Ingegerd Troedsson hade räknat ut och redovisade för kammaren att om inflationen blev 8 %, så skulle vinstdelningsskatten bli av den och den storleksordningen. Jag sade att om inflationen blev 4 %, så skulle vinstdelningsskatten få den och den utformningen. Det är väl helt O.K. att vi båda två gör på det sättet. Det som har irriterat mig litet är att Ingegerd Troedsson både i tidningsartiklar i Svenska Dagbladet och här i kammaren har redovisat detta med vinstdelningsskatten som om vi skulle försöka bagatellisera denna skatt genom att ange fel siffermaterial, vilket vi inte har gjort. De diskussioner som förts har visat att vi har gjort korrekta beräkningar i detta sammanhang, bl. a. med Stafa. Vi får se detta över ett visst tidsperspektiv. Vi kan inte i dag bedöma vad inflationen kommer att bli i ett längre tidsperspektiv.

Det är inte så som Ingegerd Troedsson säger, att företag som går med

Nr 60

**Måndagen den
14 januari 1985**

*Om vinstdelnings-
skattens betydelse
vid bostadspolitis-
ka bedömningar*

*Om beslutet att till-
dela Östergötlands
län extra medel till
allmänna samlings-
lokaler*

förlust skall betala vinstdelningsskatt. Företag som har en real förlust behöver inte betala vinstdelningsskatt – endast företag som har en real vinst.

Anf. 14 Förste vice talman INGEGERD TROEDSSON (m):

Herr talman! Debatten i maj visade att verkligheten är socialdemokraternas största fiende. Man utgår från helt orealistiska förutsättningar, medan däremot det underlag som jag använde i debatten har visat sig – tyvärr – hålla till punkt och pricka. Jag skulle som ett sista ord på vägen till bostadsministern vilja uppmana honom att ta ännu en titt på vad denna s. k. reala vinstberäkning får för konsekvenser. Om inte syftet är att successivt socialisera och omöjliggöra enskilt ägande vad gäller bostadsförvaltning liksom för näringslivet i övrigt, så är det bästa sättet att ta bort den vinstdelningsskatt som har så orimliga konsekvenser.

Anf. 15 Bostadsminister HANS GUSTAFSSON:

Herr talman! Nej, Ingegerd Troedsson, det är inte verkligheten som är vår värsta fiende. Men man hamnar fel, om man beskriver verkligheten bara under en kort period – ett enda år. I ett längre perspektiv får vi se om Ingegerd Troedsson eller jag var närmast verkligheten, när vi i våras diskuterade vinstdelningsskattens utformning.

Dessutom hävdar jag fortfarande bestämt att detta sätt att räkna reala vinster är något som flera av de politiska partierna i dag för fram som angeläget. Inte minst moderaterna har i andra sammanhang talat för reala beräkningssätt. Det har moderaterna gjort bl. a. då det gällt det bostadspolitiska området. I det här fallet är det ju ett realt system som har tillämpats och som får konsekvenser på det viset att när skatten skall betalas har man inte kunnat utnyttja de reala vinster som har uppstått.

Överläggningen var härmed avslutad.

2 § Svar på frågorna 1984/85:301 och 311 om beslutet att tilldela Östergötlands län extra medel till allmänna samlingslokaler

Anf. 16 Bostadsminister HANS GUSTAFSSON:

Herr talman! Anna Wohlin-Andersson har frågat mig vilken prioritering som ligger bakom regeringens beslut att säga ja till Folkets hus och samtidigt nej till kårhuset i Linköping. Karin Israelsson har frågat mig vad som ligger bakom regeringens beslut att av sysselsättningskäl prioritera endast Östergötland och i praktiken Linköping.

Jag besvarar frågorna i ett sammanhang.

Jag vill erinra om att det inom såväl samlingslokal- som universitets- och högskolesektorn finns en mängd angelägna projekt. Tyvärr svarar inte budgetutrymmet mot behoven – i varje fall inte på kort sikt. Regeringen måste därför prioritera dels över sektorgränserna, dels inom varje sektor för

sig. Självfallet läggs också alltid regionalpolitiska aspekter på investeringarna.

Utbildningsminister Lena Hjelm-Wallén har tidigare inför riksdagen redovisat att hon har stor förståelse för det krav som ställs från anställda och studerande vid universitetet i Linköping på att få nya lokaler för restaurang och kårhus. Jag delar hennes uppfattning. Kårhusfrågan måste emellertid ses i perspektivet av andra pågående och planerade investeringar för universiteten och högskolorna. Dessa frågor bereds f. n. i vanlig ordning inom regeringskansliet. Jag vill i sammanhanget påpeka att samlingslokalstöd inte kan lämnas för att uppföra restaurang- och studentkårlokaler vid universitetet i Linköping.

Regeringen har satsat stora ekonomiska resurser på olika investeringsprogram för att komma till rätta med problemen inom byggsektorn och med arbetslösheten. Satsningarna har tillgodosett viktiga samhällsbehov och samtidigt förbättrat byggsysselsättningen. Det gäller t. ex. ROT-programmet inom bostadssektorn, oljeersättningsprogrammet, investeringsprogrammen inom energi- och kommunikationsområdena. Det gäller också tidigareläggningar av statliga investeringar och beredskapsarbeten m. m.

Av sysselsättningsskäl har regeringen också kraftigt vidgat ramarna för nybyggnad och upprustning av allmänna samlingslokaler. Samlingslokalstödet är således ett av flera instrument som står till statsmakternas förfogande när det gäller att motverka byggarbetslöshet. Det är sannolikt ett av de mest effektiva instrumenten för detta syfte. Det beror på att man får ut så mycket större sysselsättningseffekt jämfört med andra direkta statliga satsningar, med undantag av kommunala beredskapsarbeten av investeringskaraktär. Utöver vad staten direkt betalar förutsätts nämligen huvudmännen själva bidra till investeringen med ett belopp som är minst dubbelt så stort som den statliga insatsen. Ramvidgningarna har lett till en omfattande byggnadsverksamhet inom samlingslokalsektorn.

Vid sidan av dessa generella åtgärder har särskild uppmärksamhet måst ägnas åt den oacceptabelt höga byggarbetslösheten i skogslänen. Därför har regeringen med stöd av en proposition som antogs av riksdagen strax före jul beslutat anslå 250 milj. kr. för beredskapsarbeten av investeringskaraktär till de sex skogslänen.

Glädjande nog kan vi nu konstatera att den negativa utvecklingen på byggarbetsmarknaden har vänt.

I byggministergruppens arbete med de långsiktiga frågorna måste vi tillsammans med parterna på byggarbetsmarknaden också lösa vissa specifika problem. De nödvändiga regionala och yrkesmässiga förändringarna i byggsektorn måste påskyndas och underlättas. Samlingslokalstödet bör alltså utnyttjas på ett sådant sätt att det också ligger i linje med regeringens strävan att häva den nuvarande obalansen i fråga om byggarbetskraftens regionala fördelning och styra in byggproduktionen i de banor som svarar mot de behov som svensk byggnadsindustri skall tillgodose i ett längre perspektiv. Det innebär att regeringen måste satsa på de regioner där behov av byggande och byggarbetskraft kan väntas öka. Om effekten skall bli den

Nr 60

Måndagen den
14 januari 1985

Om beslutet att tilldela Östergötlands län extra medel till allmänna samlingslokaler

*Om beslutet att till-
dela Östergötlands
län extra medel till
allmänna samlings-
lokaler*

avsedda måste byggprojekten vara stora och sammanhållna. Samlingslokalbygget i Östergötlands län och Linköping är ett sådant projekt.

Anf. 17 ANNA WOHLIN-ANDERSSON (c):

Herr talman! Jag ber att få tacka för svaret på min fråga.

Enligt SFS 703 från sommaren 1984 kan medel anslås till teater-, konsert- och museilokaler som tillhör någon annan än staten. I fråga om beslutskedjan deltar såväl regeringen som bostadsstyrelsens samlingslokaldelegation. Vid möte den 11 december 1984 beslöt delegationens majoritet att tillstyrka att regeringen satsade 30 milj. kr. på ett Folkets hus i Linköping, till vissa delar innehållande en konsertsal. Centerns representant reserverade sig. Efter detta måste man fråga sig: Varför just Folkets hus?

Om regeringen ansåg att byggarbetslösheten i Östergötland var så hög att man omedelbart lät sätta in 30 milj. kr., hade väl alla normala rutiner inneburit att dessa 30 miljoner fått disponeras av länsarbetsnämnden enligt den prioriteringslista som man beslutat om och skickat in.

Länsarbetsnämnden hade då egentligen haft två beslut att välja mellan, antingen att följa denna lista och skapa jobb över hela länet eller också att säga sig: Här har vi nu 30 milj. kr. på en gång; då sätter vi i gång med det viktiga kårhuset vid Linköpings universitet.

Men den här vanliga demokratiska vägen ville regeringen inte gå. Genom att man gav dessa pengar till byggnadsstyrelsens samlingslokaldelegation föll alla statliga projekt bort. Pengarna skulle till Linköping, den mest överhettade kommunen i länet, som hela tiden växer på de andra kommunernas bekostnad. Och pengarna skulle till Folkets hus, trots att detta bygge är ett hastverk – vilket måste ses som direkt olämpligt för en så pass stor och omfattande satsning – trots att det är ett projekt som är oerhört kontroversiellt i staden och trots att det är ett projekt där det till stora delar saknas lagakraftvunna beslut.

Tycker statsrådet att detta är en riktig handlingslinje?

Vad som nu händer är att schaktning för byggande av Folkets hus pågår på dispens enligt den gamla stadsplanen, medan man väntar på byggnadslov enligt den nya stadsplanen. Inte ett enda beslut i den härva som heter Folkets hus i Linköping har fattats enligt normala rutiner och inom normal tid.

Anser statsrådet att detta är ett sådant projekt som regeringen först och främst skall stödja? Om nu pengarna av någon anledning ansågs böra gå till Linköping, varför väljer regeringen då inte i första hand ett projekt som alla vill ha – det utlovade, efterlängtrade, behövliga, färdigprojekterade kårhuset, ett projekt som enligt statsrådets egna ord i dag också är stort och sammanhållet?

Anf. 18 KARIN ISRAELSSON (c):

Herr talman! Jag ber att få tacka bostadsministern för svaret på min fråga.

30 milj. kr. i ett ekonomiskt hårt trängt läge utgör en stor summa pengar. Med erfarenheter från Västerbotten av glesbygdsmedlens fördelning vill jag påstå att denna summa i de flesta fall kan räcka till många objekt på olika

*Om beslutet att till-
dela Östergötlands
län extra medel till
allmänna samlings-
lokaler*

orter som skapar dels arbetstillfällen, dels underlag för olika verksamheter.

När det gäller anslag till samlingslokaler är 30 milj. kr. också en stor summa pengar, om man jämför med det budgetförslag som lagts i dagarna.

Jag företräder ett parti, centerpartiet, som ser småskalighet som ett sätt att aktivera och stimulera människor. Vi tror på småskalighet även när det gäller samlingslokaler. När det gäller att skapa en vardagstillvaro med möjlighet till gemenskap i grannskapet tror vi mera på bygdegårdar än på dessa stora Folkets hus-projekt som tillförs olika regioner. Med dessa medel skulle åtskilliga bygdegårdar kunna tillskapas i närmiljön även i kommunernas tätortskärnor. Det är kanske rent av där behovet av samlingslokaler är störst. Som Anna Wohlin-Andersson har gjort kan man också påvisa att det finns andra behov att tillfredsställa i Linköping. Detta gör att kritiken mot beslutet av många skäl är befogad.

I de regioner som jag representerar har den senaste befolkningsstatistiken visat att den socialdemokratiska regionalpolitiken har misslyckats. I åtta av de nio inlandskommunerna i Västerbotten har befolkningstalen sjunkit betydligt genom utflyttning. Således har Sorsele förlorat 61 personer, Åsele 59 och Malå 51 personer, av ett befolkningsunderlag på i runt tal 4 000 personer per kommun. Arbetsmarknaden i dessa kommuner har medfört att arbetslöshetstalen är höga. Antalet förtidspensionerade är betydligt större än i övriga landet.

Befolkningsutvecklingen i Linköpingsregionen är helt annorlunda. Med tanke på att det här finns ett befolkningsöverskott på 906 personer och en arbetsmarknad som präglas av en betydligt större och mera realistisk optimism än i Västerbotten är det svårt att förstå att enbart av sysselsättnings-skäl 30 milj. kr. skall tillföras Linköpingsregionen i form av ett Folkets hus-bygge.

Vad jag med denna anknytning till arbetsmarknads- och befolkningssituationen i mitt hemlän vill ha sagt är: Alla departement måste ha en regionalpolitisk målsättning i sitt sätt att agera. Jag vill med min fråga belysa den nuvarande regeringens ställningstagande till samlingslokalbyggnad. Det är inte för de arbetslösa, för de personer som hotas av flyttning eller för dem som vill ha samlingslokaler i nära anslutning till boendemiljön denna regering satsar, utan det är till den egna rörelsen och dess tillväxt som man ser mest. Det är bara att beklaga att så är fallet.

Anf. 19 Bostadsminister HANS GUSTAFSSON:

Herr talman! De frågor om brister i de kommunala besluten i Linköping som Anna Wohlin-Andersson har tagit upp vill jag inte kommentera. Jag föreställer mig att det byggande som eventuellt kommer till stånd i Linköping sker med tillämpning av de lagar och bestämmelser som finns. Jag har ingen anledning att sätta mig till doms över det.

Jag kan inte heller i varje fråga försöka bedöma om jag skall följa majoritet eller minoritet i kommunfullmäktigebesluten. Jag har en uppsjö besvär-s-ärenden – närmare bestämt 1 500 – i planfrågor, där ena gången en partigruppering tycker att jag skall följa dess beslut och nästa gång en annan

*Om beslutet att till-
dela Östergötlands
län extra medel till
allmänna samlings-
lokaler*

partigruppering. Jag försöker att betrakta kommunfullmäktiges beslut som min utgångspunkt oavsett om det är tillkommet av den ena eller den andra grupperingen. Det är den enda möjligheten jag har.

När det gäller Linköping föreligger det, såvitt jag förstår, ett korrekt kommunalt beslut om att stödja och medverka till uppförandet av ett Folkets hus i Linköping. Det föreligger en ansökan hos den myndighet som har att behandla ärendet, och detta är min utgångspunkt i sammanhanget.

Jag har också försökt att i mitt tämligen omfattande svar redovisa fördelarna med ett sådant här byggnadsprojekt ur sysselsättningssynpunkt. Detta beslut har tillkommit inte för att välja ut Folkets hus eller någonting annat, utan av sysselsättningsskäl för att ge byggnadsarbetarna och byggmaterialindustrin möjligheter till arbete. Från den utgångspunkten är det ett alldeles utomordentligt projekt, ett av de allra bästa vi kan leta upp. Här är nämligen statens insats ungefär 40 milj. kr., och för det får vi en byggnadsverksamhet på 200 milj. kr. Bättre utbyte kan staten inte få för sina insatser. Om vi hade valt att bygga de lokaler åt universitetet som jag i och för sig tycker är angelägna och hoppas skall komma till stånd, hade vi för en insats på 40 miljoner inte fått en byggverksamhet på mer än 40 miljoner.

Vidare har jag påtalat de regionala svårigheterna när det gäller byggarbetskraften. Vi har, Anna Wohlin-Andersson, ungefär 11 byggnadsarbetare på 1 000 invånare i landet. I Stockholm, med den hetaste byggmarknaden, är det 9, i Norrbotten ungefär 24, i Jämtland 22 och i mitt hemlän Blekinge 18 byggnadsarbetare per 1 000 invånare. Vi kan i längden inte tillgodose kravet på arbete från en mer än dubbelt så stor byggarbetskraft i dessa områden, utan vi måste försöka få en bättre regional utjämning av byggarbetskraften. Då måste vi satsa på orter och områden som är expansiva och där byggprojekten är tillräckligt stora för att byggjobbarna genom pendling eller på annat sätt skall kunna skaffa sig jobb på dessa orter.

Utgångspunkten har alltså varit att få ut mycket byggjobb och att komma till rätta med de regionala problemen. Det har i huvudsak inte varit en fråga om avvägning mellan högskola och Folkets hus.

Anf. 20 ANNA WOHLIN-ANDERSSON (c):

Herr talman! Jag är visserligen decentralist och vill arbeta för en bättre regional balans i Östergötland, men i detta fall kunde jag tänka mig att dessa 30 miljoner trots allt skulle gå till Linköping just för att användas till kårhuset.

Kårhuset måste byggas inom en snar framtid. Universitetet servar hela regionen och är en angelägenhet för alla östgötar.

Det som för mig kanske är viktigast är att studenterna själva har samlat ihop 8 milj. kr. och därvid blivit lovade sitt kårhus så sent som våren 1984. Hur skall man få ungdomar att ställa upp och jobba om de sedan blir motarbetade av kommun och regering? Hur skall man få ungdomar att tro på politiker som först säger ja och ett halvår senare säger klart nej med motiveringen att det inte finns några pengar? Den lilla tro de eventuellt hade kvar måste försvinna när den regering som inte kunde ge dem de utlovade

*Om beslutet att till-
dela Östergötlands
län extra medel till
allmänna samlings-
lokaler*

pengarna ett par veckor senare har 30 milj. kr. till ett omdiskuterat och ej färdigprojekterat Folkets hus. Statsrådet säger: "Jag vill i sammanhanget påpeka att samlingslokalstöd inte kan lämnas för att uppföra restaurang- och studentkårlokaler vid universitetet i Linköping." Men det måste observeras att de omtalade 30 miljonerna ligger utanför samlingslokaldelegationens ordinarie budget. Regeringen har fullmakt att disponera de pengar man anser går åt till sysselsättningsfrämjande åtgärder. Inget statsråd skall få mig att tro att det inte hade gått att flytta pengarna till utbildningsdepartementet om man hade velat göra detta – om man alltså ansett det viktigare med bättre lokaler där ungdomar skall bo, arbeta och skaffa sig ett yrke än med ett ytterst kontroversiellt Folkets hus. Resultatet av prioriteringen visar att regeringen inte hade den viljan.

Jag tycker att det är illavarslande när statsrådet säger att vi för att få ut mesta möjliga av de byggarbetare vi har skall satsa på stora sammanhållna projekt hos rika kommuner, för det måste bli kontentan av statsrådets svar. Det betyder att de mindre kommunerna, som inte har så mycket pengar att satsa själva och som vill ha objekt som inte är så stora och sammanhållna, inte kan få något med av det regionalpolitiska stödet. Då kan man heller inte uppfylla några som helst regionalpolitiska målsättningar, ifall man har några.

Anf. 21 KARIN ISRAELSSON (c):

Herr talman! Statsrådet bemötte inte speciellt påtagligt de argument som jag förde fram i mitt inlägg. Jag saknar fortfarande en förklaring till de skäl som man anför i svaret, att det skulle vara en regional- och sysselsättningspolitisk satsning som motiverade så mycket pengar till en, enligt vad jag förstår, rätt överhettad region. Jag hoppas att statsrådet förtydligar detta för mig i nästa replik.

Anf. 22 Bostadsminister HANS GUSTAFSSON:

Herr talman! Låt mig då säga till Karin Israelsson, eftersom jag inte hann göra det i min förra replik, att jag delar uppfattningen att det är bra om vi på landsbygden kan tillgodose behovet av lokaler via bygdegårdar, Våra gårdar och Folkets hus. Det finns utrymme för alla, såvitt jag förstår. Men det går inte att lösa det behov som föreligger i Linköping genom att bygga bygdegårdar av den typen, utan här måste man välja en lösning som är anpassad till orten.

Jag tycker nog också att det är en orättvis beskrivning när man säger att samlingslokalstödet bara skulle ha använts i fråga om orter av den och den storleksordningen. Jag är säker på att om Karin Israelsson vill gå igenom vilka lån som har beviljats till allmänna samlingslokaler bara sedan 1982 skall hon se att lånen i stor utsträckning har gått till glesbygdsområdena, alltså till de områden som har dålig sysselsättning. I samma veva som vi handlade Linköpingsfrågan beslutade vi om ett nytt Folkets hus i Kiruna, och på lördag skall jag inviga ett nytt Folkets hus i Bräcke. Vi har över hela linjen försökt att ge pengar till byggande av samlingslokaler, eftersom vi tycker att de är politiskt intressanta att få till stånd, oavsett om det gäller bygdegårdar,

*Om beslutet att till-
dela Östergötlands
län extra medel till
allmänna samlings-
lokaler*

nykterhetslokaler eller Folkets hus. Det har aldrig sedan stödet infördes i mitten av 1940-talet lämnats så stora anslag till allmänna samlingslokaler som under åren 1983 och 1984. Det beror på att regeringen av riksdagen har fått ett bemyndigande att av sysselsättningsskäl öka ramen när det gäller de allmänna samlingslokalerna. Regeringen har alltså använt sig av det bemyndigandet för att öka ramen för byggandet av allmänna samlingslokaler och har ansett att det projekt som fanns i Linköping, som på varje insatt krona ger fyra gånger så mycket i utbyte, ur sysselsättningssynpunkt var det bästa.

Det är inte riktigt när Anna Wohlin-Andersson vill göra gällande att det inte skulle finnas intresse för kårhusprojektet. Jag skall i nästa replik, om det ges tillfälle till det, redovisa vad Lena Hjelm-Wallén sade för en kort tid sedan.

Anf. 23 KARIN ISRAELSSON (c):

Herr talman! Jag vill tacka för förtydligandet av svaret, men det har inte på något sätt ändrat min inställning när det gäller dessa 30 milj. kr. utanför budgeten som skulle tillföras intressanta projekt. Jag tror också att man i städer av Linköpings karaktär kan hitta skäl till att inte satsa allt på ett stort Folkets hus. Motiven för samlingslokalbyggande kan naturligtvis variera. Ett motiv är att man skall hitta samlingspunkter i bostadskvarteren där de boende kan träffas under litet enklare former. Det är inte säkert att Folkets hus uppfyller de kraven.

Det finns ju andra byggnadsprojekt än samlingslokaler också i de när det gäller sysselsättningen mest utsatta länen. Den saken ligger naturligtvis inte på detta bord, men kritiken går ut på att när man har 30 miljoner att fördela, så bör man titta även på andra objekt.

Anf. 24 Bostadsminister HANS GUSTAFSSON:

Herr talman! När det gäller det sista vill jag säga att det skulle vara bra att få veta vilka samlingslokalprojekt man har i Västerbottens inland och som inte kan få stöd. Såvitt jag förstår har man på allt sätt försökt främja utbyggnaden av samlingslokaler i de mindre tätorterna – och detta med all rätt, tycker jag. Det gäller både bygdegårdar, godtemplarlokaler och Folkets hus. Om man i Västerbottens inland verkligen har samlingslokalprojekt som inte kan få samhällets stöd lovar jag Karin Israelsson att om hon talar om vilka dessa är, så skall vi noggrant pröva de möjligheter som föreligger att tillgodose dem.

De medel som det här är fråga om går, som jag tidigare nämnde, tillbaka på ett bemyndigande som riksdagen givit regeringen att av sysselsättningsskäl öka ramarna för byggande av samlingslokaler. Vi kan inte använda det bemyndigandet för att bygga kårhus eller någonting annat. Då får man använda traditionella beredskapsmedel. Sådana möjligheter kan väl föreligga – det vågar jag inte ha någon definitiv mening om.

När Anna Wohlin-Andersson beklagar att man satsar så mycket pengar i Linköping vill jag säga att vi i fortsättningen måste bygga där behoven föreligger. Folkets hus i Linköping är enligt de bestämmelser som riksdagen

antagit ett projekt som kan få lån och bidrag. Denna ansökan hade inte kunnat avvisas, utan diskussionen gäller om stödet skall utgå nu eller vid en annan tidpunkt.

Nr 60

Måndagen den
14 januari 1985

Anf. 25 ANNA WOHLIN-ANDERSSON (c):

Herr talman! Låt mig än en gång upprepa: Om regeringen verkligen hade menat någonting med allt det fina som utbildningsministern sagt här i riksdagen om kårhuset, hade man kunnat omprioritera dessa pengar från Folkets hus till kårhuset. Om viljan funnits, hade detta gått.

Vidare: Om det nu inte gäller Linköping – Folkets hus kontra kårhuset – utan Östergötland som helhet, skapar man enligt min uppfattning lika mycket jobb om man lägger ut åtta delprojekt runt om i länet som om summan av dessa åtta delprojekt blir ett projekt i den mest överhettade staden.

*Om beslutet att till-
delä Östergötlands
län extra medel till
allmänna samlings-
lokaler*

Anf. 26 Bostadsminister HANS GUSTAFSSON:

Herr talman! Jag känner inte till om det finns åtta delprojekt i Östergötland som kunde komma i fråga i detta sammanhang, men jag hävdar bestämt att det, just med de utgångspunkter som vi hade när det gäller att påverka den regionala fördelningen av byggarbetskraften, behövs stora sammanhållna projekt. Folkets hus i Linköping är ju ur samlingslokalsynpunkt ett korrekt projekt. Det skall ha statligt stöd. Jag upprepar att frågan bara är om detta skall utgå nu eller senare.

Anf. 27 ANNA WOHLIN-ANDERSSON (c):

Herr talman! Kårhuset i Linköping är också ett stort sammanhållet projekt. Det hade behövt dessa 30 miljoner. Studenterna har själva samlat ihop 8 miljoner. Kostnaderna för kårhuset uppgår till 42 miljoner. Det är alltså ett något mindre projekt än Folkets hus, men ett betydligt mer angeläget projekt.

Anf. 28 Bostadsminister HANS GUSTAFSSON:

Herr talman! Till det vill jag bara säga att Folkets hus-projektet ansetts så angeläget att man lämnat in ansökan till samlingslokalsdelegationen. Kommunen har också tillstyrkt att projektet skall utföras. Vi måste väl ändå utgå från att det är ett uttryck för att Folkets hus behövs.

När det gäller kårhuset är det ju inte alldeles säkert att den frågan skall lösas på det sätt som Anna Wohlin-Andersson gör gällande.

Lena Hjelm-Wallén sade så sent som den 13 december i riksdagen – och jag kan konstatera att hennes svar visar att hon har en betydande insikt om behovet av att lösa kårhusfrågan – att hon arbetar med frågans snara lösning. Därför finns det inte anledning att göra någon ytterligare jämförelse mellan Folkets hus och kårlokalerna.

Jag önskar universitetet i Linköping allt gott när det gäller de lokaler man där behöver för att studentkåren på ett ändamålsenligt sätt skall kunna

Måndagen den
14 januari 1985

*Om beslutet att till-
dela Östergötlands
län extra medel till
allmänna samlings-
lokaler*

bedriva sin verksamhet, och jag kan inte förstå annat än att utbildningsminis-
tern håller på med beredningen av den frågan.

Anf. 29 ANNA WOHLIN-ANDERSSON (c):

Herr talman! Jag tackar för det sista. Jag önskar universitetet i Linköping
ett nytt kårhus.

Överläggningen var härmed avslutad.

3 § Föredrogs och hänvisades

Skrivelse

1984/85:106 till utrikesutskottet

4 § Föredrogs och hänvisades

Motionerna

1984/85:308 till konstitutionsutskottet

1984/85:309 till finansutskottet

1984/85:310–315 till skatteutskottet

1984/85:316 till justitieutskottet

1984/85:317 till försvarsutskottet

1984/85:318 till socialförsäkringsutskottet

1984/85:319 och 320 till socialutskottet

1984/85:321 till försvarsutskottet

1984/85:322 och 323 till utbildningsutskottet

1984/85:324–326 till trafikutskottet

1984/85:327 och 328 till jordbruksutskottet

1984/85:329 till näringsutskottet

1984/85:330 och 331 till arbetsmarknadsutskottet

1984/85:332–334 till bostadsutskottet

5 § Föredrogs men bordlades åter

Konstitutionsutskottets betänkanden 1984/85:18 och 20

Finansutskottets betänkanden 1984/85:11 och 12

Socialförsäkringsutskottets betänkande 1984/85:13

Utbildningsutskottets betänkande 1984/85:9

Näringsutskottets betänkande 1984/85:14

6 § Anmälades och bordlades

Motionerna

1984/85:335 av *Sten Andersson* i Malmö

Beskattningen av prostitutionsinkomster

1984/85:336 av *Margareta Gard*

Avskaffande av skattetillägg vid s. k. otjänliga försök

1984/85:337 av *Einar Larsson m. fl.*

Avdrag för lantmäterikostnader från inkomst av jordbruksfastighet

1984/85:338 av *Bo Lundgren* och *Knut Wachtmeister*

Avdraget för bilresa till och från arbetet

1984/85:339 av *Margareta Gard*

Ändring i 16 § förundersökningskungörelsen

1984/85:340 av *Paul Lestander m. fl.*

Ökad rättssäkerhet i samband med personalkontroll m. m.

1984/85:341 av *Allan Ekström*

En utsökningsregisterlag

1984/85:342 av *Marianne Karlsson*

Åtgärder för att underlätta samarbetet mellan de nordiska länderna

1984/85:343 av *Martin Olsson* och *Ulla Tillander*

Vissa villkor vid biståndsavtal

1984/85:344 av *Bo Lundgren m. fl.*

Lokalisering till Kristianstad av civilbefälhavarens kansli

1984/85:345 av *Nils Erik Wååg m. fl.*

Försvarets redovisning av kostnader för konsult hjälp

1984/85:346 av *Allan Ekström*

Ändring i 41 § utlänningslagen

1984/85:347 av *Margó Ingvarðsson m. fl.*

Rätt till sjukpenning vid tandskada och glasögonskada

1984/85:348 av *Sven Henricsson*

Verksamheten vid Svensk arkivinformation (SVAR) i Ramsele

1984/85:349 av *Eva Hjelmström m. fl.*

Biblioteksersättningen

1984/85:350 av *Einar Larsson m. fl.*

Kyrkans markinnehav

1984/85:351 av *Sven Henricsson*

Förbättrad järnvägskapacitet i Örnköldsviksområdet

1984/85:352 av *Sven Henricsson*

Ökad satsning på lokal- och regionalkollektiv persontrafik

1984/85:353 av *John Johnsson m. fl.*

En gemensam huvudman för Skånes lokala och regionala kollektivtrafik

1984/85:354 av *Paul Lestander* och *John Andersson*

Järnvägssträckan Jörn–Arvidsjaur

1984/85:355 av *Håkan Stjernlöf*

Turistsatsningen på inlandsbanan

- 1984/85:356 av *Håkan Stjernlöf*
Återinförande av trycksaksportot
- 1984/85:357 av *Lars Werner m. fl.*
Vissa trafikpolitiska åtgärder
- 1984/85:358 av *Lars Ernestam och Börje Stensson*
Alternativa fällningskemikalier
- 1984/85:359 av *Lars Ernestam och Börje Stensson*
Insamling av batterier innehållande kvicksilver m. m.
- 1984/85:360 av *Lars Ernestam och Börje Stensson*
Åtgärder för att bevara vitryggig hackspett
- 1984/85:361 av *Einar Larsson m. fl.*
Utbildning av klövvårdare
- 1984/85:362 av *Bengt Silfverstrand och Hans Pettersson i Helsingborg*
Viss ändring i naturvårdslagen
- 1984/85:363 av *Lars Werner m. fl.*
Fjällnära skogar
- 1984/85:364 av *Per Israelsson*
Vissa mineralpolitiska frågor inom Örebro län
- 1984/85:365 av *Jörn Svensson m. fl.*
Löntagarfonderna och den regionala utvecklingen m. m.
- 1984/85:366 av *John Andersson*
Försöksverksamhet med s. k. bruttodimensionering vid statliga regionala
och lokala myndigheter i Västerbottens län
- 1984/85:367 av *Bo Lundgren m. fl.*
Åtgärder för att motverka regional obalans vid offentliga organisationsför-
ändringar
- 1984/85:368 av *Lars Werner m. fl.*
Högbkostnadsskyddet inom den allmänna försäkringen
- 1984/85:369 av *Lars Werner m. fl.*
Slopande av de differentierade vårdavgifterna
- 1984/85:370 av *Bengt Westerberg m. fl.*
Miljöpolitiken
- 1984/85:371 av *Bengt Westerberg m. fl.*
Ökat anslag till länsstyrelserna
- 1984/85:372 av *Bengt Westerberg m. fl.*
Bättre naturvård